

**Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia
im. Georga Philippa Telemanna w Żarach**

**Program
wychowawczo-profilaktyczny
ROK SZKOLNY 2021/2022**

Żary, 2021

Spis treści

I Podstawa prawna	3
II Preambuła, Wizja i Misja Szkoły, charakterystyka	3
III Cele wychowawczo-profilaktyczne	5
IV Szkolne priorytety wychowawczo-profilaktyczne	8
V Podstawowe założenia dla realizacji priorytetów wychowawczo-profilaktycznych	8
VI Realizacja szkolnych priorytetów wychowawczo-profilaktycznych	8
VII Ewaluacja	11

I Podstawa prawna

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.

Art. 48, ust. 1.

„Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania.”

Art. 53, ust. 3.

„Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem.”

Art. 72, ust. 1.

„Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.”

Art. 72, ust. 3.

„W toku ustalania praw dziecka organy władzy publicznej oraz osoby odpowiedzialne za dziecko są obowiązane do wysłuchania i w miarę możliwości uwzględnienia zdania dziecka.”

Konwencja o Prawach Dziecka

Deklaracje:

„Rzeczpospolita Polska uważa, że wykonania przez dziecko jego praw określonych w konwencji, w szczególności praw określonych w artykułach od 12 do 16, dokonuje się z poszanowaniem władzy rodzicielskiej, zgodnie z polskimi zwyczajami i tradycjami dotyczącymi miejsca dziecka w rodzinie i poza rodziną.”

Karta Nauczyciela

Art. 6

„Nauczyciel obowiązany jest rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą; wspierać każdego ucznia w jego rozwoju oraz dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego. Nauczyciel obowiązany jest kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka; dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.”

II Preambuła, Wizja i Misja Szkoły, charakterystyka

Program wychowawczo-profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Georga Philippa Telemanna adresowany jest do:

RODZICÓW – którzy powierzając swoje dzieci szkole oczekują:

- solidnego procesu dydaktycznego
- wychowania w poszanowaniu wartości humanistycznych i patriotycznych
- wyrobienia wrażliwości estetycznej i społecznej.

UCZNIÓW – którzy uczęszczając do szkoły pragną:

- zdobywać wiedzę teoretyczną z zakresu muzyki

— doskonalic̄ umiejętność gry na instrumencie.

NAUCZYCIELI – którzy do procesu dydaktycznego będą włączali i realizowali wyznaczone cele wychowawcze.

Program wychowawczo-profilaktyczny Szkoły podlega ewaluacji na skutek przeprowadzenia analizy trudności wychowawczych z jakimi nauczyciele spotykają się podczas indywidualnych i zbiorowych zajęć edukacyjnych oraz po zapoznaniu się ze zdaniem rodziców i uczniów w kwestii rozwiązywania pojawiających się problemów wychowawczych. Niniejszy dokument zawiera zmiany i wnioski wyciągnięte z dotychczasowych działań w kierunku polepszenia sytuacji wychowawczej uczniów i zawiera profilaktykę wszelkich zagrożeń.

WIZJA SZKOŁY (wybrane elementy)

- kształtowanie uczniów samodzielnych i aktywnych przygotowanych do dalszego poszerzania wiedzy muzycznej,
- kształcenie uczniów na wysokim poziomie, wyposażenie ich w umiejętności muzyczne, praktyczne i teoretyczne niezbędne w zdobywaniu dalszej wiedzy,
- przygotowanie do dalszego kształcenia muzycznego i wykonywania zawodu muzyka oraz popularyzacji muzyki w środowisku,
- umożliwianie uczniom dokonywania wyborów edukacyjnych odpowiednio do ich uzdolnień i osiągnięć.

MISJA SZKOŁY (wybrane elementy)

- Kształtowanie w uczniach samodzielności, tolerancji, poczucia własnej wartości, odpowiedzialności za siebie i innych oraz wrażliwości na drugiego człowieka.
- Wspomaganie uczniów w rozwoju talentu muzycznego poprzez pracę na lekcjach, udział w konkursach i festiwalach muzycznych o różnym zasięgu i randze.
- Kształcenie uczniów szkoły zgodnie z podstawami programowymi, określonymi dla wszystkich przedmiotów objętych planem nauczania.
- Współdziałanie środowiska rodzinnego i szkoły w kształtowaniu pozytywnego wzorca absolwenta szkoły.
- Kulturowanie tradycji narodowych i szkolnych poprzez wzmacnianie poczucia tożsamości kulturowej, historycznej, regionalnej i narodowej.
- Stwarzanie warunków bezpieczeństwa każdego ucznia na terenie szkoły.
- Szkoła ma cieszyć się prestiżem wśród uczniów, rodziców i mieszkańców środowiska lokalnego, ma być wiodącą instytucją w dziedzinie kultury muzycznej miasta i powiatu.

MODEL ABSOLWENTA PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ IM. G. PH. TELEMANN A W ŻARACH **Nasz absolwent:**

- potrafi zastosować w praktyce wiedzę i umiejętność,
- jest aktywny i twórcy – potrafi zaprezentować i obronić własne zdanie szanując poglądy innych,
- zna i szanuje normy dobrego zachowania,
- umie rzetelnie pracować i ma szacunek dla pracy innych,

- szanuje dziedzictwo kulturowe,
- jest przygotowany do dalszego kształcenia muzycznego,
- zna swoje mocne i słabe strony i potrafi nad nimi pracować,
- potrafi współżyć i współdziałać w zespole.
- Jest świadomy i wolny od zagrożeń jakie niesie stosowanie przemocy oraz zażywanie środków psychoaktywnych, ma poczucie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego.

CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

Szkoła artystyczna – PSM I stopnia ma odmienną specyfikę niż szkoły oświatowe. Szkoła muzyczna w znacznym stopniu różni się od szkół ogólnokształcących ze względu inny charakter nauczania poprzez realizację przede wszystkim indywidualnych zajęć z uczniami. Stanowi to o dużo bliższym i indywidualnym kontakcie z nauczycielem, przez co nauczyciel ma dużo większy wpływ na kreowanie osobowości ucznia. Uczeń w szkole muzycznej I stopnia kształci się przez 6 lat – uczniowie młodsi i lub 4 lata starsi. Proces wychowania i kształcenia realizowany jest podobnie jak w szkołach oświatowych przez nauczycieli. Wychowanie i kształcenie stanowi integralną całość z zachowaniem właściwych proporcji między przekazem informacji a rozwijaniem odpowiednich umiejętności. Podmiotem wychowania i kształcenia jest uczeń i jego potrzeby rozwojowe. Nauczanie odbywa się w ramach zajęć popołudniowych, co najmniej dwa razy w tygodniu. Obok zajęć obowiązkowych uczeń bierze udział w koncertach, popisach, konkursach organizowanych przez szkołę lub instytucje pozaszkolne. Ze względu na to, realizowanie zadań wychowawczo-profilaktycznych wymaga od nauczycieli dużych umiejętności.

Najważniejszą rolę w wychowaniu dziecka odgrywają rodzice. Rola szkoły, w tym przypadku muzycznej, niezastąpiona będzie w zakresie wprowadzania ucznia w kontakty społeczne oraz rozwijania jego wiedzy i umiejętności artystycznych. Przy tworzeniu programu wychowawczo-profilaktycznego niezbędna jest więc współpraca nauczycieli z rodzicami. Współpraca ta powinna rozpoczynać się w momencie przyjmowania dziecka do szkoły wraz z prezentacją programu wychowawczo-profilaktycznego. Uczeń szkoły muzycznej powinien mieć możliwość integralnego rozwoju wszystkich sfer swojej osobowości, tzn. rozwijać się fizycznie, kształcić zmysły, nabywać umiejętności kierowania emocjami. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły muzycznej uwzględnia programy nauczania poszczególnych klas, przewija się poprzez zajęcia lekcyjne indywidualne i zbiorowe oraz zajęcia pozalekcyjne (koncerty, popisy, konkursy, audycje muzyczne, wycieczki, obozy). Szkoła muzyczna kładzie główny nacisk na rozwój sfery osobowościowej, intelektualnej i etycznej.

W czasie nauki w szkolne muzycznej uczeń stopniowo:

- poznaje kim jest, kształtując jak najpełniejszy obraz samego siebie;
- pracuje nad rozwojem swoich technicznych i artystycznych umiejętności;
- rozpoznaje swoje talenty i uczy się je rozwijać;
- uczy się akceptować siebie takim, jakim jest.

III Cele wychowawczo-profilaktyczne

Jednym z podstawowych zadań realizowanych w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia im. Georga Philippa Telemanna jest wychowanie przez sztukę i szeroko pojętą działalność artystyczną. Grono pedagogiczne dąży do zainteresowania ucznia muzyką jako jedną z dziedzin życia duchowego człowieka. Zamierzeniem jest, aby uczeń stał się świadomym jej odbiorcą będąc jednocześnie, poprzez własne występy, jej aktywnym promotorem. Szkoła dokłada również wszelkich starań, poprzez profilaktykę, by wzajemna życzliwość, szacunek i przyjaźń była nierozdzielnie związana z wymaganiami, jakie stawiamy przed uczniami w ogólnie rozumianym procesie kształcenia muzycznego.

Cel główny	Cele szczegółowe
1. Rozwój intelektualny ucznia	<ul style="list-style-type: none"> a) poznawanie swoich uzdolnień i możliwości twórczych b) rozszerzenie zainteresowań muzycznych i pozamuzycznych c) kształtowanie umiejętności efektywnego uczenia się, d) kształcenie smaku muzycznego e) umiejętność stawiania sobie celów i ich realizacji
2. Rozwój fizyczny	<ul style="list-style-type: none"> a) korekta postawy b) prawidłowa koordynacja ruchowa c) umiejętność wyrażania ruchem ciała poszczególnych elementów muzycznych (rytmu, wysokości dźwięku, dynamiki, agogiki, artykulacji)
3. Rozwój zdolności postrzegania i kojarzenia	<ul style="list-style-type: none"> a) rozwój koordynacji wzrokowo – słuchowo – ruchowej b) umiejętność spostrzegania, porównywania i analizowania przebiegów dźwiękowych c) kształcenie wszystkich rodzajów pamięci: wzrokowej, słuchowej, ruchowej i intelektualne d) koncentracja uwagi i szybkiej orientacji

<p>4. Rozwój emocjonalny</p>	<p>a) aktywizowanie muzycznej wyobraźni poprzez samodzielne myślenie</p> <p>b) poznawanie własnej sfery uczuciowej poprzez interpretację utworu muzycznego oraz próby własnych wypowiedzi muzycznych</p> <p>c) pokonywanie tremy</p> <p>d) rozbudzenie wiary we własne siły i możliwości artystyczne</p>
<p>5. Rozwój moralny</p>	<p>a) umożliwianie wyrażania swoich opinii i sądów</p> <p>b) umiejętność oceny własnych zachowań</p> <p>c) rozwijanie umiejętności rozumienia i przeżywania dzieła sztuki</p>
<p>6. Rozwój poczucia patriotyzmu</p>	<p>a) ukazywanie pięknego obrazu Ojczyzny, kultury i tradycji narodowych, poznaje i potrafi wykonać na instrumencie oraz zaśpiewać Hymn Narodowy.</p> <p>b) poznawanie polskiej literatury muzycznej i dorobku kultury polskiej</p>
<p>7. Rozwój społeczny</p>	<p>a) umiejętność kontaktowania się z rówieśnikami</p> <p>b) praca nad samodyscypliną i współdziałaniem w grupie</p> <p>c) poczucie odpowiedzialności</p> <p>d) pielęgnowanie wrażliwości na problemy społeczne w środowisku lokalnym</p> <p>e) aktywizowanie do twórczej obecności w środowisku,</p>

<p>8. Rozwój kultury osobistej</p>	<p>a) kształtowanie właściwych relacji na płaszczyźnie nauczyciel-uczeń</p> <p>b) utrwalanie kulturalnych zachowań (punktualność, prawdomówność)</p> <p>c) uczenie się systematyczności, pracowitości, wytrwałości</p>
---	--

IV Szkolne priorytety wychowawczo-profilaktyczne

- a) Wspieranie rozwoju i twórczych możliwości uczniów
- b) Integracja szkolna i środowiskowa, w tym profilaktyka dyskryminacji, ksenofobii, nietolerancji
- c) Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych
- d) Dbłość o bezpieczeństwo uczniów i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy
- e) Współpraca z rodzicami

V Podstawowe założenia dla realizacji priorytetów wychowawczo-profilaktycznych

1. Niniejszy program jest współtworzony przez całą społeczność szkolną, a więc uczniów, rodziców i nauczycieli. Nie jest on nikomu narzucony.
2. Szkoła przygotowuje do dalszego aktywnego zainteresowania muzyką tak, aby jej absolwenci w przyszłości stali się świadomymi odbiorcami, propagatorami i entuzjastami muzyki.
3. Podstawowym obowiązkiem ucznia w szkole jest nauka oraz regularne uczestnictwo w koncertach i innych wydarzeniach w życiu Szkoły oraz szacunek i tolerancja dla innych .
4. Wszyscy pracownicy szkoły są współodpowiedzialni za proces wychowywania uczniów i profilaktykę zagrożeń poprzez swoje zachowanie, postawę, osobowość i działania.

VI Realizacja szkolnych priorytetów wychowawczo-profilaktycznych

- a) wspieranie rozwoju i twórczych możliwości uczniów

Cele główne	Przewidywane efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie wrażliwości emocjonalnej poprzez działania twórcze • Przeżywanie własnych stanów uczuciowych poprzez kontakt z utworami muzycznymi • Pomoc uczniom w przezwyciężaniu niepowodzeń w nauce • Umiejętność przezwyciężania stresu i tremy 	<ul style="list-style-type: none"> • Nabycie umiejętności świadomego wyrażania swoich uczuć • Wzbogacenie sfery uczuć • Nabycie umiejętności wartościowania i estetycznego przeżywania muzyki • Umiejętne pokonywanie tremy • Zmniejszenie liczby uczniów z trudnościami w nauce

Sposoby realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie i inspirowanie do twórczych działań i zachowań poprzez wprowadzanie: - improwizacji ruchowej, wokalne, instrumentalnej • Organizowanie wyjazdu do placówek kulturalnych (filharmonia, opera) • Udzielanie wskazówek dotyczących prawidłowego i efektywnego uczenia się w domu • Udzielanie rodzicom rad i instruktażu dotyczącego pomocy dziecku w samodzielności w nauce • Omówienie sposobów radzenia sobie ze stresem i tremą przed występem

b) Integracja szkolna i środowiskowa

Cele główne	Przewidywane efekty
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków właściwej atmosfery prawidłowego procesu dydaktyczno – wychowawczego • Zapewnienie bezpieczeństwa i opieki uczniom w czasie ich pobytu w szkole • Kształtowanie pozytywnych stosunków koleżeńskich • Integracja uczniów z całą społecznością szkolną • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi niezależnie od religii, koloru skóry, statusu materialnego, wieku, rozwoju intelektualnego, rozwoju fizycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • Wykształcenie odpowiedzialności i współodpowiedzialności uczniów w osiąganiu postawionych zadań Muzycznych • Zintegrowanie uczniów w szkole • Powstawanie więzi społecznych na bazie wspólnego przeżywania muzyki oraz poczucia satysfakcji płynącej z zespołowego wykonywania utworów • Rozmowy z uczniami mające na celu uświadomienie indywidualnej wartości każdego człowieka niezależnie od dzielących ich wszelkich różnic
Sposoby realizacji	
<ul style="list-style-type: none"> • aktywna działalność Samorządu Uczniowskiego, wspieranie działań nauczycieli • budowanie atmosfery tolerancji m. in. przez wyjazdy koncertowe i obozy muzyczne • wspólny udział w zebraniach klasowych, koncertach i imprezach środowiskowych • tworzenie zespołów kameralnych 	

c) Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych

Cele szczegółowe

- budowanie umiejętności odmawiania w sytuacjach potencjalnie zagrażających
- budowanie podstawowej wiedzy dotyczącej środków psychoaktywnych i papierosów
- ukazanie potencjalnych zagrożeń wynikających z sięgania po ww. środki

Działania, efekty

- obserwacja ucznia, rozmowy, umiejętność wysłuchania ucznia
- wskazywanie osób i instytucji niosących pomoc osobom z problemami uzależnionymi
- uczniowie są świadomi zagrożenia, jakie niesie stosowanie i zażywanie środków psychoaktywnych

d) Bezpieczeństwo ucznia oraz przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej (w tym cyberprzemocy) i przemocy w rodzinie

Podniesienie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów

Cele szczegółowe

- zaznajomienie uczniów z możliwościami uzyskania pomocy w sytuacjach zagrażających ich bezpieczeństwu
- rozwijanie empatii, umiejętności podejmowanie działań mających na celu pomoc potrzebującym
- budowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji oraz potrzeb swoich i cudzych
- rozwijanie umiejętności wyrażania emocji w sposób akceptowalny społecznie
- zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych
- zapoznanie z niebezpieczeństwami wynikającymi z anonimowości w cyberprzestrzeni i innymi zagrożeniami w Internecie
- przygotowanie do bezpiecznego poruszania się po drogach, korzystania ze środków komunikacji

Działania, efekty

- codzienne budowanie atmosfery zaufania, szczerości na bazie dobrej komunikacji nauczyciela z uczniem i rodzicem (przestrzeń na ujawnianie przemocy będącej poza obserwacją nauczyciela)
- diagnoza poziomu agresji podczas lekcji, przerw w postaci obserwacji, rozmów z uczniami, nauczycielami – reagowanie na wszelkie przejawy agresji
- reagowanie na wszelkie podejrzenia agresji wobec ucznia ze strony jego rodziców (procedura Niebieskiej Karty)
- dbanie o bezpieczeństwo podczas wyjazdów (koncerty, konkursy, obozy muzyczne)
- uczeń Szkoły Muzycznej w wyniku działań profilaktycznych czuje się w szkole bezpiecznie

e) Współpraca z rodzicami

Cele główne	Przewidywane efekty
<ul style="list-style-type: none">• Integracja środowiska szkolnego z rodzicami• Pozyskiwanie rodziców do współpracy szkolnej i pozaszkolnej• Wytworzenie więzi między szkołą, a rodzicami dla wspólnego dobra, którym jest dziecko	<ul style="list-style-type: none">• Nawiązanie dobrego kontaktu z rodzicami• Poznanie oczekiwań rodziców wobec szkoły• Popularyzowanie wiedzy muzycznej wśród rodziców• Większe zaangażowanie wychowawcze rodziców• Tworzenie przyjaznej i życzliwej atmosfery• Zwiększenie poziomu integracji całego środowiska szkolnego (rodzice, uczniowie,

	nauczyciele)
Sposoby realizacji	
<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z rodzicami, wybór Rady Rodziców • Zapoznanie rodziców z wymaganiami programowymi, Wewnętrzny System Oceniania • Zebrania Rady Rodziców • Udzielanie rodzicom porad i informacji dotyczących rozwiązywania problemów ich dzieci w nauce • Spotkania integracyjne (imprezy okolicznościowe z okazji różnych uroczystości klasowych, szkolnych) 	

VII Ewaluacja

Program wychowawczo-profilaktyczny podlega ewaluacji w celu zbadania czy jest realizowany i przynosi zaplanowane efekty. W procesie ewaluacji „Szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego” udział biorą:

- uczniowie,
- rodzice,
- nauczyciele.

Do ewaluacji zaplanowano obszary (priorytety CEA)

1. Rozwijanie kompetencji psychologicznych uczniów jako wsparcie sukcesów artystycznych.
2. Pozytywna profilaktyka uzależnień, z wykorzystaniem dostępnych środków artystycznych.

Program wychowawczo-profilaktyczny PSM I stopnia w Żarach został zaopiniowany pozytywnie przez Radę Pedagogiczną PSM I stopnia w Żarach w formie Uchwały w dniu 09.09.2021 r. na podstawie Uchwały Rady Rodziców PSM z dnia 09.09.2021 r. i zatwierdzony przez Dyrektora Szkoły.

Opracowanie na podstawie wspólnego projektu Rady Rodziców i Rady Pedagogicznej:
 Kornelia Postrożna i Elżbieta Kołodziej z Rady Rodziców PSM I stopnia w Żarach
 Jadwiga Pietsch z Rady Pedagogicznej PSM I stopnia w Żarach.